

ΕΝΟΤΗΤΑ Β

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο : Ο ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗΣ ΚΑΙ Ο ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) Ανάμεσα στους δάσκαλους του Γένους ποιοι ξεχωρίζουν για τη δράση τους;

Ξεχωρίζουν ο λόγιος επαναστάτης Ρήγας Βελεστινλής και ο φημισμένος ακόμη και στην Ευρώπη Έλληνας φιλόλογος, ο Αδαμάντιος Κοραής.

2) Τι γνωρίζεις για τη ζωή του Ρήγα Βελεστινλή;

Ήταν γιος εμπόρου. Γεννήθηκε το 1757 στο Βελεστίνο της Θεσσαλίας, το οποίο στην αρχαιότητα ονομαζόταν Φερές. Σε νεαρή ηλικία μπήκε στη υπηρεσία των Φαναριωτών στην Κωνσταντινούπολη και έπειτα μετανάστευσε στο Βουκουρέστι, ως γραμματέας του ηγεμόνα της Βλαχίας. Εκεί επηρεάστηκε από τις ευρωπαϊκές ριζοσπαστικές ιδέες, βάζοντας σκοπό να απελευθερώσει την πατρίδα του. Το 1790 ταξίδεψε στη Βιέννη. Η επαναστατική του δράση έγινε γρήγορα γνωστή και προκάλεσε την αντίδραση της Αυστρίας που τότε είχε καλές σχέσεις με την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Οι Αυστριακοί συνέλαβαν το Ρήγα και συνεργάτες του, το Δεκέμβριο του 1797. Λίγους μήνες αργότερα τον παρέδωσαν μαζί με επτά συντρόφους του στους Τούρκους, οι οποίοι τους θανάτωσαν και τους έριξαν στον ποταμό Δούναβη.

3) Τι περιλαμβάνει το συγγραφικό και εκδοτικό του έργο;

Το συγγραφικό και εκδοτικό του έργο είναι μεγάλο. Ο Ρήγας εξέδωσε γαλλικά μυθιστορήματα μεταφρασμένα στη δημοτική γλώσσα, ένα βιβλίο Φυσικής για σχολική χρήση, έναν τεράστιο χάρτη της Ελλάδας, την περίφημη «Χάρτα της Ελλάδος», μια εικόνα του Μεγάλου Αλεξάνδρου και πολλά άλλα. Ο Θούριος είναι ένα φλογερός επαναστατικό ύμνος που συγκίνησε πολλούς νέους της εποχής και έγινε σύμβολο του αγώνα για την ελευθερία.

4) Ποιο ήταν το όραμα του Ρήγα;

Ο Ρήγας οραματιζόταν τη συνεργασία των υπόδουλων βαλκανικών λαών για την απελευθέρωσή τους από τους Τούρκους και τη δημιουργία ενός δημοκρατικού κράτους που θα διοικούταν με δίκαιους νόμους. Στο κράτος αυτό θα κυριαρχούσε η ελληνική γλώσσα και παιδεία.

5) Τι γνωρίζεις για τη ζωή του Αδαμάντιου Κοραή;

Ο Αδαμάντιος Κοραής καταγόταν από πλούσια οικογένεια της Χίου, αλλά γεννήθηκε στη Σμύρνη. Αρχικά φοίτησε στην Ευαγγελική Σχολή της Σμύρνης, ενώ αργότερα εγκαταστάθηκε μόνιμα στη Γαλλία, όπου σπούδασε ιατρική. Έζησε από κοντά τη Γαλλική Επανάσταση και επηρεάστηκε από τις φιλελεύθερες ιδέες της. Πίστευε στην ανθρώπινη λογική. Βοήθησε σημαντικά στον επαναστατικό αγώνα των υπόδουλων Ελλήνων.

6) Ποιο είναι το συγγραφικό έργο του Κοραή;

Ο Κοραής ασχολήθηκε κυρίως με την αντιγραφή, την επιμέλεια και τη δημοσίευση των χειρογράφων αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων.

7) Ποια ήταν η άποψη του σχετικά με την απελευθέρωση του ελληνικού έθνους;

Πίστευε ότι για να ελευθερωθεί το ελληνικό έθνος, έπρεπε πρώτα να φωτιστεί διαμέσου της παιδείας, με κατάλληλη όμως μέθοδο διδασκαλίας και χρησιμοποιώντας μια νέα ελληνική γλώσσα, με απλούστερη μορφή από την αρχαία.

8) Ποιες είναι οι θεωρίες του για τη γλώσσα;

Πρότεινε τη χρήση μιας γλώσσας που θα είχε ως βάση της την καθομιλουμένη γλώσσα της εποχής, από την οποία όμως θα είχαν αφαιρεθεί οι ξένες λέξεις ακόμα και οι διάφορες ιδιωματικές εκφράσεις.

9) Ποια η συμβολή του στη Μεγάλη Επανάσταση;

Ο Κοραής βοήθησε στην ιδεολογική προετοιμασία της Μεγάλης Επανάστασης, π.χ. με το ποίημα του «Σάλπισμα Πολεμιστήριον», αλλά και κατά τη διάρκεια της γράφοντας συμβουλευτικές επιστολές. Επίσης βοήθησε στην ίδρυση φιλελληνικής οργάνωσης στο Παρίσι με την ονομασία Ελληνικό Κομιτάτο.